

На останньому етапі факторного аналізу доходу пропонується використати наступну його мультиплікативну багатofакторну модель, що являє собою добуток таких чинників: середньоінвентарна кількість рухомого складу, коефіцієнт випуску рухомого складу на лінію, планова кількість рейсів, що припадає на одиницю рухомого складу у русі, коефіцієнт виконання плану за загальною кількістю рейсів, коефіцієнт порейсової регулярності руху транспортних засобів, середня протяжність одного рейсу, кількість перевезених пасажирів, що припадає на один вагону (тролейбусо)-кілометр пробігу, середній тариф перевезення одного пасажирів.

Застосовуючи до цієї моделі метод ланцюгових підстановок, визначають роль кожного з наведених чинників у загальній зміні аналізованого показника. Дана методика факторного аналізу дозволяє розкласти синтетичний показник доходу на ряд аналітичних складових, представити у вигляді математичних детермінованих моделей, обчислити вплив найважливіших чинників на його зміну за будь-який період часу, дослідити закономірності такого впливу і обґрунтувати відповідні управлінські рішення.

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ТАКСОНОМІЇ В ОЦІНЦІ РІВНЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ РЕГІОНУ

Ю. І. МІЗІК, канд. екон. наук, доцент
А. Н. ЯРОШЕНКО, здобувач
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
mizik.yuliya@rambler.ru*

Електроенергетика – це одна з важливих та пріоритетних галузей національного господарського комплексу, що забезпечує життєдіяльність підприємств і безпеку населення та суттєво впливає на соціально-економічний розвиток регіонів країни. Антропогенне та техногенне навантаження на навколишнє середовище в кілька разів перевищує відповідні показники у розвинутих країнах світу та продовжує зростати. Так, основними антропогенними джерелами забруднення атмосфери в Україні є професійна (традиційна) і промислова енергетика (36,34%), промислові технології – добувні (21,61%) та переробні (35,36%). Збільшення кількості великих системних аварій в енергетичних системах світу вказує на необхідність приділення більшої уваги до забезпечення достатнього рівня енергетичної безпеки та надійності систем енергетики.

Для всебічної характеристики еколого-економічної безпеки (ЕЕБ) підприємств електроенергетики регіону, кількісної оцінки її рівня, важливе значення має виділення окремих її складових. Для опису окремих складових

ЕЕБ підприємств електропостачання окремих регіонів найголовнішим є формування системи специфічних показників.

Для формування комплексної оцінки рівня ЕЕБ підприємств електропостачання регіонів за великим числом ознак доцільно застосувати таксономічний метод, який дозволяє згорнути багатомірний статистичний матеріал, що характеризує явище в часі або в просторі, у єдиний інтегральний показник. Для побудови інтегрального показника взятий таксономічний показник рівня розвитку, запропонований З. Хельвігом, що представляє собою синтетичну величину, «рівнодіючу» всіх ознак, що характеризують об'єкти досліджуваної сукупності та дозволяють лінійно їх впорядковувати. При оцінці ЕЕБ підприємств електроенергетики регіонів необхідно визначити, так званий, еталонний рівень, характеристика якого залежить від класифікації ознак, що описують безпеку, на стимулятори та дестимулятори. Після цього необхідно зіставити значення рівнів ЕЕБ підприємств електроенергетики окремих регіонів з їх еталонним, а потім розрахувати значення інтегрального й модифікованого показника для кожного. Інтерпретується модифікований показник наступним чином: чим ближче значення показника інтегральної оцінки до одиниці, тим вищий рівень ЕЕБ мають підприємства електроенергетики окремо взятого регіону.

Таким чином, застосування таксономічного методу в комплексній оцінці дозволить здійснити диференціацію регіонів за рівнем еколого-економічної безпеки підприємств електроенергетики для визначення та аналізу загроз ЕЕБ з метою подальшого прогнозування рівня безпеки під дією цих загроз.

ВИКОРИСТАННЯ ФАКТОРНО-КРИТЕРІАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ДЛЯ ОЦІНКИ РІВНЯ МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ

В. О. МЕЛЬМАН, канд. техн. наук, доцент
*Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12
melmanv@mail.ru*

Проблематика мотивації професійної діяльності в ході реалізації проектів міського та регіонального розвитку на сучасному етапі є важливим та актуальними питанням, вирішення якого обумовлює використання спеціального інструментарію для оцінки рівня мотивації персоналу організацій.

Дослідження мотивів професійної діяльності – надзвичайно важке завдання. По-перше, тому що складні види активності особистості викликані не одним, а декількома факторами (потребами), тобто професійна діяльність є полімотивованою, і чим більше мотивів формують діяльність, тим вище загальний рівень мотивації професійної діяльності. По-друге, складність